

Anexa 03

Profilul funcțional istoric și actual al ZCP Vasile Conta

Zona protejată Vasile Conta păstrează și în prezent o mare parte din țesutul istoric specific perioadei cuprinse între sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, fiind caracterizată printr-un fond construit alcătuit preponderent din locuințe unifamiliale, alături de clădiri destinate locuirii colective, realizate în perioada interbelică și ulterior acesteia.

Cea mai veche clădire din zonă este reprezentată de biserica Batiștei, construcție aflată în vecinătatea limitei zonei analizate. Alături de biserica Dionisie Mitropolit de pe fosta str. Scaune, dispărută la sfârșitul secolului XIX, aceasta a avut un rol important în evoluția întregului areal studiat, în jurul celor două biserici edificate în a doua jumătate a secolului XVIII coagulându-se primele nuclee de locuințe. Țesutul urban din perimetrul delimitat de străzile Colței (azi, bd. Nicolae Bălcescu), Clemenței (azi, str. C. A. Rosetti), Polonă (azi, str. Jean-Louis Calderon) și Batiștei se dezvoltă treptat, livezile și grădinile specifice orașului premodern fiind înlocuite începând cu mijlocul secolului XIX de construcții destinate locuirii. Primele nuclee de locuințe se dezvoltă de-a lungul celor două străzi aflate în afara limitelor ZCP Vasile Conta, și anume străzile Colței și Polonă, țesutul construit fiind relativ compact și străzile Batiștei și Scaune (azi, str. Nicolae Filipescu). Acestea sunt variate ca tipologie, în zona analizată fiind întâlnite atât construcții modeste edificate la sfârșitul secolului XIX, cât și locuințele burgheze tip vile ridicate în prima parte a secolului XX. Acestea li se alătură o serie de imobile destinate locuirii semi-colective edificate la începutul secolului XX.

În perioada interbelică are loc o schimbare a profilului funcțional al zonei, generat de o densificare a fondului construit, noile clădiri fiind destinate locuirii colective. În această perioadă sunt construite numeroase blockhaus-uri moderniste și edificii tip vilă de factură neo-românească, concentrate la limita estică a zonei, în vecinătatea bulevardului Magheru și a străzii C. A. Rosetti, dar și izolat, pe străzile din interiorul ZCP Vasile Conta. Tot în această perioadă debutează construcția Liceului de fete „Regina Maria” din str. Traian Vuia 6, operă a arh. Paul Smărăndescu. Edificată între 1924 – 1934¹, clădirea a devenit în a doua jumătate a secolului trecut sediul Facultății de Farmacie din cadrul Universității de medicină și farmacie „Carol Davila”, mult mai târziu fiind transferată aici și Facultatea de Geologie și Geofizică.

Planurile istorice întocmite înainte de mijlocul secolului trecut nu atestă alte funcțiuni majore în zona studiată, cele mai multe clădiri fiind destinate locuirii. Cu toate acestea, așa cum s-a întâmplat în numeroase cazuri, o parte din clădirile reprezentative au fost transformate după naționalizare în sedii ale unor instituții publice, unele dintre acestea păstrând și în prezent modul de utilizare. Această schimbare funcțională a fost continuată și în a doua jumătate a secolului XX, când în zonă au fost edificate o serie construcții dedicate învățământului (Școala generală 19, azi Școala gimnazială „Tudor Arghezi” din str. Tudor Arghezi 46-50) sau sediilor administrative ale unor instituții publice (sediile I.S.L.G.C din str. Tudor Arghezi 21 și str. Nicolae Filipescu 53-55, azi Institutul de Proiectare, Cercetare și Tehnică de calcul în construcții, respectiv birouri pentru diverse firme private, dar și clădirea U.F.S.C. din str. Vasile Conta 16, azi sediul Ministerului Tineretului și Sportului).

Planul cadastral din 1990 prezintă în linii mari aceeași situație, cu mențiunea că numărul clădirilor rezidențiale care primesc alte funcțiuni crește. Astfel, pe str. Nicolae Filipescu 45 funcționa Biblioteca Tineretului (azi, sediu al unor firme private), iar pe str. Nicolae Filipescu 40 era sediul Departamentului Cultelor (azi, Secretariatul de Stat pentru Culte). În zonă au funcționat și două policlinici, pe str. David Praporgescu 24-26 (azi, Casa Sectorială de Pensii a Serviciului Român de Informații) și pe str. Tudor Arghezi 28 (azi, Centrul Medical Batiștei), în timp ce pe str. Tudor Arghezi 9 a avut sediul până recent Ambasada SUA. După 1990, pe str.

¹ Informații preluate din lucrarea „Traseu Arhitectural Paul Smărăndescu”, autori R. Lăcraru, M. Lăcraru consultată online în ianuarie 2020 la adresa https://issuu.com/razvanlacraru/docs/traseu_arhitectural_paul_smarandesc

Nicolae Filipescu 43 funcționează Consulatul Onorific al Principatului Monaco în România, în timp ce pe str. Vasile Conta 12 (Corp 1) este sediul Ambasadei Regatului Thaiandei.

În prezent, cea mai mare parte a imobilelor din zona studiată păstrează preponderent funcțiunea rezidențială, unele dintre acestea fiind utilizate pentru activități mixte, în care funcțiunea de locuire coexistă alături de spații amenajate pentru activități de comerț, servicii, alimentație publică sau birouri. Există un număr semnificativ de clădiri istorice, foste locuințe unifamiliale sau semi-colective, care și-au schimbat modul de utilizare. Pe lângă cele enumerate anterior, printre acestea se numără imobilele cu adresele: str. Vasile Conta 8-10 (birouri), str. Blanduziei 1 (Centrul de dezvoltare SMART), str. Tudor Arghezi 13 (turism, „Casa bunicii”), str. Gen. David Praporgescu 6 (atelier de design vestimentar), str. Gen. David Praporgescu 18 (spațiu de joacă pentru copii - Amusement Center „Traped”) și str. Nicolae Filipescu 57 (sala evenimente pentru copii - „Sufrageria cu Jocuri”), dar și imobilele din str. David Praporgescu 13B și 31, ce adăpostesc funcțiuni destinate alimentației publice.

Chiar și noile inserții realizate post-1990 sunt, cu mici excepții, clădiri de birouri (str. Vasile Conta 2, str. Vasile Conta 4 și str. Nicolae Filipescu 28). În zona analizată, numărul clădirilor neutilizate este foarte scăzut, în teren fiind identificate cinci construcții neutilizate parțial sau total. În această situație sunt imobilele din str. Vasile Conta 17, str. Nicolae Filipescu 30, str. Gen. David Praporgescu numerele 8-10 și 17, dar și fostul sediu al Ambasadei SUA din str. Tudor Arghezi 9.

În ZCP Vasile Conta se pot identifica trei zone funcționale istorice majore:

- Fondul construit din str. David Praporgescu și str. Tudor Arghezi, doar parțial, prezintă un fond construit relativ omogen, dezvoltat cu precădere între sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, reprezentat de construcții destinate locuirii unifamiliale;
- Cea mai mare parte a fondului construit de pe străzile Tudor Arghezi, Blanduziei, Nicolae Filipescu și Vasile Conta, în care funcțiunea rezidențială este dominantă și este reprezentată de locuințe unifamiliale și semi-colective construite între sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, dar există și un număr limitat de clădiri destinate educației, sănătății, administrației și serviciilor, acestea fiind ridicate în perioada interbelică și ulterior;
- Fondul construit din străzile str. Vasile Conta, frontul vestic, str. Nicolae Filipescu, frontul vestic cuprinzând numerele 31 – 35 (inclusiv), str. Traian Vuia și str. Batiștei caracterizat printr-un fond construit coerent din punct de vedere stilistic, datând din perioada interbelică și a doua jumătate a secolului XX, reprezentat de clădiri cu înălțimi ridicate destinate locuirii colective sau unor funcțiuni publice.